Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй орган

1940 оной июнь 10 вторник № 132 (3133)

Сэн 10 мүнгэ.

ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обкомой II пленум

Энэ оной июнии 5-7 үдэрнүүдтэ, ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обкомой II пленум болож, гурбан асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ:

1. 1940 оной хабарай тарилгын дүнгүүд ба үндэр ургасын түлөө тэмэсэлэй саашанхи зорилгонууд тухай.
2. Нүүжэ ерэгшэдые түбхинүүлэн һуурижуулга тухай.
3. Колхозно худалдаае дэлгэрүүлгэ ба нютагуудахи эдеэ хоолой ресурснуудые элсүүлгэ тухай.

Пленум болбол эдэ асуудалнуудаар тусхайта тогтоолнуудые абаа.

КОЛХОЗНО ХУДАЛДААЕ ҮРГЭНӨӨР ДЭЛГЭРҮҮЛЭЕ!

Колхозно баялигуудай ба энхэ жаргалта ажабайдалай источник общественнэ газар болбол колхозуудта хэтэдээ эдлэхынь тула хилэгдэн үгтөө. Советскэ правительство ба большевигүүдэй парти болбол социалистическэ хүдөө ажахые улам хүгжүүлгэдэ орюулагдаһан бүхы хэмжээнүүдые абана, туйлай ехэ зөөри абаа, газартаряалангые ба малажалые түрүү техникээр зэбсэглэнэ. Эдэ бүгэдын результатда, манай колхозуудта хүдөө ажахын продуктнууд элбэг дэлбэг болоо. Колхозой ба колхозникуудай хэрэглэлһээ үлэһэн, газартаряалангай ба малажалай продуктнуудые үргэнөөр худалдалга—городуудай, промышленна центрнүүдэй ажалшадай эрилтые хангалгын ба колхозно доходой шэнэ источник мүн.

Габшье, манай республикын зарим аймагуудта колхозно худалдаан һайнаар эмхидхэгдээгүй ба нютагуудахи эдеэ хоолой рессурснууд бүрин элсүүлэгдээгүй байна. Буркоопсоюз ба райпотребсоюзуудай хүтэлбэрилэгшэд хадаа городуудта ба районно центрнүүдтэ эдеэ хоолой продуктнуудые асархын хэрэгтэ оройдоо оролдоногүй. Мүн Бурмонторг болбол централизованно фондунуудые абахые лэ хүсөөд, потребкооперацинуудһаа ба колхозуудһаа элдэб продуктнуудые худалдан абалгые эмхидхэнэгүй. Бичурын ба Тарбагатайн нютагуудаар город асарагдаха гэжэ бэлэдхэгдээд байһан продуктнуудай зөөлгые Бурмонторгын анхаагүй ушарһаань, тэдэ продуктнуудань гутаһан байна. Нютагуудахи партийна, советскэ ба худалдаа эрхилэгшэ хүдэлмэрилэгшэд колхозно худалдаае үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэ анхаралаа табяагүй ушарһаань, зарим районуудай центрдэхи столовонуудта овощь, картофель, һүнэй продуктнууд, үндэгэ, загаһан г. м. зүйлнүүд ехээр дутадаг байгаа.

Городуудай ба районно центрнүүдэй ажалшадай эрилтэнүүдые хангахаар продуктнууд колхоз, колхозник бүхэндэ бии. Һүүлэй үедэ колхозно рыногүүд дээрэ хүдөө ажахын продуктнууд элбэг боложо байна. Жэшээлхэдэ, Хорины аймагай, Ушын сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз хэдэн зуугаад пуд, һайн шанартай мяхые Улан-Үдын колхозно базар дээрэ килограммай 10-15 түхэригөөр худалдаа.

Зүгөөр, зарим колхозуудай ба партийна, советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй беспечностиие хэрэглэн, спекулятивна элементнүүд хадаа колхозуудһаа продуктнуудые хүнэгүйгөөр худалдажа абаад, рынок дээрэ асаржа, үнэ сэнгыень ехээр дээшэлүүлһэн ушарнууд үзэгдэнэ. Тугажанай аймагай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой член Селиванов болбол загаһые килограммай табан түхэригөөр худалдаха гэжэ колхозоороо тогтоогдоһон сэн байбашье, Улан-Үдын колхозно базар дээрэ килограммай 6 түхэригөөр худалдажа байтараа элирүүлэгдэбэ.

Социалистическэ худалдаанай паразидуудта — спекулянтнуудта эсэргүү тэмэсэл болбол советскэ гражданин бүхэнэй арюун уялга мүн. Энээн тушаа Селенгын аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозникууд һайн инициатива үүсхээ. Тус колхозойхид өөһэдынгөө хамтын суглаан дээрэ, колхозно худалдаае дэлгэрүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, хэдэн хэмжээябуулгануудые хараалаа: колхозникуудай хэрэглэлһээ үлүү гараһан продуктнуудые тушаажа абаад, рынок дээрэ асаржа худалдаха пункт колхоздоо эмхидхэһэн ба энээндэ тусхайта хүниие томилһон; хүдөө ажахын продуктнуудта сэн тогтооһон байна. Тэдэнэр болбол энэ хэмжээябуулга хадаа спекулянтнуудай замые хааха, городуудай ажалшадай эрилтые хангаха, колхозой ба колхозникуудай доходые дээшэлүүлхэ аргабайдал олгоно гэжэ, өөһэдынгөө бэшэг соо тэмдэглэнэ. Энэ тон зүб. Ушарань, иимэ пункт эмхидхээд байхадаа, колхозник болбол продуктнуудаа худалдахын тула город гү, али районой центр ошожо, хүдэлмэриингөө саг дэмы гээхээ болино; хоёрто, хэрэглэлһээ үлүү гараһан һү, мяха, тоһо, үндэгэ гэхэ мэтые — түргөөр гутадаг продуктнуудые — үдэр бүри худалдаха аргатай болоно.

Энэ үүсхэлэнь бүгэдэниитээр дэмжэгдэхэ ба һайшаагдаха ёһотой. Имагта лэ районуудай партийна, советскэ ба худалдаа эрхилэгшэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, колхозуудай правленинүүд колхозно таряашадай активностиие толгойлхо ба хүдөө ажахын продуктнуудые элбэгээр худалдалгые хангаха уялгатай. Энээнтэй хамта, спекулянтнууд, лодырьнуудтай тэмэсэлые эрид шангадхаха шухала.

Мүнөө үе—нютагуудахи нуур уһануудта загаһа барилгые эмхидхэхэдэ тон зохистой үе. Тиимэһээ, жэшээлхэдэ, Яруунын аймагай нуурнууд, Галуута нуур ба бусад газарнуудта дүтэ шадарай колхозууд загаһа барилгые юундэ эмхидхэжэ шадахагүй юм? Бүрин шадаха. Энээнһээ колхозуудай доходонь ехэ болохо, колхозникуудай ажалта үдэрнүүдэй үнэ сэн дээшэлхэ байна.

Һаалиин түлэг үе эхилээ. Колхозуудай малажалай фермэнүүдэй ба колхозуудай өөһэдынь хэрэглэлдэ байһан үнеэд, хонид тон һүтэй болоо байна. Гүрэндэ тушаагдаха уялгата тушаалгые дүүргэхэтэеэ хамта, тоһо, зөөхэй, айрһа, ээзгэй хэжэ, колхозно базар дээрэ худалдаа һаа, хэды ехэ доходые колхозууд олохо байнаб!

Хэрбээ бүхы колхозникууд, колхозууд, нютагуудахи организацинууд энэ хэрэгэй түлөө большевистскээр оролсоо һаань, манай городуудай районно центрнүүдэй ба колхозуудай столовонуудта эгээн олоянзын эдеэ хоол бии болохо, ажалшадай эрилтэнь хангагдажа шадагдахань сохом.

Улаан Армиин дээдэ начальнигуудай составта сэрэгэй нэрэзэргэнүүдые олгохо тухай

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй тогтоол

(Үргэлжэлэл. Эхинь июниин 8 ба 9-нэй үдэртэ харагты)

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет тогтооно:

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1940 оной майн 7-ой үдэрэй указаар тогтоогдоһон, сэрэгэй нэрэзэргэнүүдые Улаан Армиин дээдэ начальнигуудай составай нюурнуудта олгохо тухай правительственна комиссиин дурадхалые баталха.

XIII.

Генерал-майорой нэрэзэргэ олгохо:

146. ИВАНОВ Михаил Михайловичта
147. ИВАНОВ Петр Алексеевичтэ
148. ИВАНОВ Петр Самсоновичто
149. ИВАНОВ Степан Александровичта
150. ИВАНОВСКИЙ Станислав Антоновичто
151. ИГНАТЬЕВ Алексей Алексеевичтэ
152. ИКОННИКОВ Иван Алексеевичтэ
153. ИСАЕВ Федор Михайловичта
154. ИДЕНКО Яков Андреевичтэ
155. КАЗАКОВ Михаил Ильичтэ
156. КАЗАКОВЦЕВ Аркадий Козьмичто
157. КАЛМЫКОВ Константин Гавриловичта
158. КАМКОВ Федор Васильевичта
159. КАРАВАЕВ Иван Михайловичта
160. КАРМАНОВ Иван Петровичто
161. КАРПЕЗО Игнатий Ивановичта
162. КАРЯКИН Андрей Ивановичта
163. КАТКОВ Александр Васильевичта
164. КАХОВСКИЙ Вячеслав Николаевичта
165. КАЧАНОВ Кузьма Максимовичта
166. КИРИЛЛОВ Николай Кузьмичта
167. КИРИЧЕНКО Николай Яковлевичта
168. КИРПИЧНИКОВ Алексей Владимировичта
169. КИРПИЧНИКОВ Владимир Васильевичта
170. КИРЮХИН Николай Ивановичта
171. КИЧАЕВ Николай Алексеевичтэ
172. КЛЕТКИН Григорий Платоновичто
173. КЛИМОВСКИЙ Владимир Ефимовичтэ
174. КНИГА Василий Ивановичта
175. КНЯЗЕВ Михаил Семеновичто
176. КОБЛЕНЦ Григорий Михайловичта
177. КОВАЛЕНКО Кирилл Алексеевичтэ
178. КОЗИК Емельян Васильевичта
179. КОЗЛОВ Михаил Ивановичта
180. КОЗЛОВ Петр Михайловичта
181. КОКОРЕВ Георгий Ивановичта
182. КОКОРЕВ Петр Ивановичта
183. КОЛГАНОВ Константин Степановичта
184. КОЛОМИЕЦ Трофим Калиновичта
185. КОЛПАКЧИ Владимир Яковлевичта
186. КОЛЧИГИН Богдан Константиновичта
187. КОМИССАРОВ Константин Васильевичта
188. КОНДРАТЬЕВ Александр Кондратьевичта
189. КОНДРАТЬЕВ Борис Николаевичта
190. КОНДРУСЕВ Семен Михайловичта
191. КОНСТАНТИНОВ Михаил Петровичто
192. КОНЬКОВ Василий Фомичто
193. КОРЗУН Павел Петровичто
194. КОРНЕЕВ Андрей Дмитриевичтэ
195. КОРНЕЕВ Николай Васильевичта
196. КОРНЕЕВ Тимофей Гавриловичта
197. КОРНИЛОВ Иван Алексеевичтэ
198. КОРОБКОВ Александр Андреевичтэ
199. КОРОЛЕВ Михаил Филипповичтэ
200. КОРОЛЬ Федор Петровичто
201. КОРОЧКИН Павел Алексеевичтэ
202. КОРОТЕЕВ Константин Аполлоновичто
203. КОРЫТНИКОВ Петр Константиновичта
204. КОСОБУЦКИЙ Иван Степановичта
205. КОСЯКИН Виктор Васильевичта
206. КОТЕЛКОВ Петр Васильевичта
207. КОТЕЛЬНИКОВ Леонид Ивановичта
208. КОТЕЛЬНИКОВ Яков Георгиевичто
209. КРАМАРЧУК Дмитрий Васильвичта
210. КРАСИЛЬНИКОВ Сергей Николаевичта
211. КРИВОШЕИН Семен Моисеевичтэ
212. КРУГЛЯКОВ Тимофей Петровичто
213. КРУПНИКОВ Александр Марковичта
214. КРУТИКОВ Алексей Николаевичта
215. КРЫЛОВ Владимир Алексеевичтэ
216. КРЫЛОВ Сергей Николаевичта
217. КРЮКОВ Владимир Викторовичтэ
218. КРЮЧЕНКИН Василий Дмитриевичтэ
219. КСЕНОФОНТОВ Александр Сергеевичтэ
220. КУДРЯШЕВ Александр Ивановичта
221. КУЗНЕЦОВ Борис Иннокентьевичтэ
222. КУЗНЕЦОВ Владимир Степановичта
223. КУЗНЕЦОВ Иван Михайловичта
224. КУЗНЕЦОВ Михаил Андреевичтэ
225. КУЗЬМИН Федор Кузьмичта
226. КУЛЕШОВ Александр Демьяновичта
227. КУЛИКОВ Константин Ефимовичтэ
228. КУРБАТКИН Павел Семеновичто
229. КУРМАНОВ Иван Дмитриевичтэ
230. КУТУЗОВ Михаил Павловичта
231. ЛАБАДЗЕ Нестор Дориспановичта
232. ЛАВРИНОВИЧ Вацлав Брониславовичта
233. ЛАЗАРЕНКО Иван Сидоровичтэ
234. ЛАРИОНОВ Георгий Андреевичтэ
235. ЛЕБЕДЕВ Тимофей Васильевичтэ

(Үргэлжэлэлэнь удаадахи номерто)

Уһан-Сэрэгэй Флодой дээдэ начальнигуудай составта сэрэгэй нэрэзэргэнүүдые олгохо тухай

СССР-эй Совнаркомой тогтоол

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет тогтооно:

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1940 оной майн 7-ной үдэрэй указаар тогтоогдоһон, сэрэгэй нэрэзэргэнүүдые Уһан-Сэрэгэй Флодой дээдэ начальнигуудай составай нюурнуудта олгохо тухай правительсвенна комиссиин дурадхалые баталха.

III

Контр-адмиралай нэрэзэргые олгохо:

44. ХАРЛАМОВ Николай Михайловичта
45. ЧЕЛПАНОВ Федор Ивановичта
46. ШЕЛЬТИНГА Юрий Владимировичта

Инженер-контр-адмиралай нэрэзэргэ олгохо:

1. АНТОНОВ Леонид Ивановичта
2. ВЛАСОВ Василий Григорьевичто
3. ГАВРИЛОВ Виктор Михайловичта
4. ДМИТРИЕВ Константин Георгиевичто
5. ЖУКОВ Анатолий Алексеевичтэ
6. ИСАЧЕНКОВ Николай Васильевичта
7. КОЧКИН Николай Александровичта
8. КУДРЕВИЧ Борис Ивановичта
9. ЛАВРОВ Алексей Модестовичто
10. ОРЛОВ Александр Григорьевичто
11. ПАПКОВИЧ Петр Федоровичто
12. САТКЕВИЧ Владимир Александровичта
13. СОКОЛОВ Владимир Арсеньевичтэ
14. ТРОФИМОВ Александр Владимировичта
15. ФРОЛОВ Александр Андреевичтэ
16. ХЛЮСТИН Борис Павловичта
17. ШЕРШОВ Александр Павловичта

V

Авиацнин генерал-лейтенантын нэрэзэргэ олгохо:

1. ЖАВОРОНКОВ Семен Федоровичто

VI

Эрьеын службын генерал-лейтенантын нэрэзэргэ олгохо:

1. ВОРОБЬЕВ Сергей Ильичтэ
2. МАТУСЕВИЧ Николай Николаевичта
3. МУШНОВ Иннокентий Степановичта

VII

Авиациин генерал-майорой нэрэзэргэ олгохо:

1. АНДРЕЕВ Александр Харитоновичто
2. ЕРМАЧЕНКОВ Василий Васильевичта
3. КВАДЭ Павел Павловичта
4. КОРОБКОВ Федор Григорьевичто
5. КУЗНЕЦОВ Александр Алексеевичтэ
6. ЛЕМЕНКО Петр Николаевичта
7. ОСТРЯКОВ Николай Алексеевичтэ
8. ПЕТРУХИН Николай Трофимовичта
9. РОЖКОВ Иван Васильевичта
10. РУСАКОВ Виктор Антоновичто
11. САМОХИН Михаил Ивановичта
12. СТОЛЯРСКИЙ Станислав Эдуардовичта

(Үргэлжэлэлэнь удаадахи номерто).

Москвада Белорусска искусствын декада эхилбэ

АРАДАЙ ОПЕРО

„Жаргалай сэсэг" гэжэ спектакльда нүхэд И.В. Сталин, К.Е. Ворошилов, А. А. Жданов, П.К. Пономаренко байлсабад

БССР-эй оперо ба балетын гүрэнэй ехэ театр болбол композитор Туренковай „Жаргалай сэсэг" гэжэ оперые июниин 6-най үдэр харуулба. Спектакльда арадай комиссарнууд, Советскэ Союзай гэройнууд, искусство, литература, наука ба техникын түрүү деятельнүүд байлсабад.

Энэ оперые зохёохо гол источнигынь хадаа зол жаргалай сэсэг тухай арадай легендэ—гайхамшаг ба золтой жаргалтай ажабайдал тухай арадай хүсэлнүүдһээ бии болоһон легендэ болоно. Белорусска арадай энэ поэтическэ хүсэл хадаа тус оперо соо гайхамшагаар харуулагдана.

„Жаргалай сэсэг" оперо болбол хүнүүдээр халуунаар угтагдаба. Спектакль дээрэ нүхэд И.В. Сталин, К.Е. Ворошилов, А.А. Жданов, П.К. Пономаренко байлсабад.

(ТАСС).

ХРОНИКО

СССР-эй СНК болбол нүхэр П. Ломакые үнгэтэ металлургиин Арадай Комиссарай нэгэдэхи орологшоор баталба.

(ТАСС).

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Абхазска АССР-эй Сухумска районой „Земо-Пшапы" колхоз болбол 112 гектарта сай тарижа, гектар бүриһөө 60 центнер ургаса хуряаба. Энэ колхоз хадаа мүнөө жэлдэ гүрэндэ 18000 килограмм сайн набша тушааха байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: „Земо-Пшапы" колхозой 5-дахи бригада сайн набша суглуулжа байна. (ТАСС-ын фото-клише).

Литвын министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Меркис Москвада ерэбэ

Июниин 7-ной үдэр, Литвын министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ Меркис болбол генерал Раклайтис, гадаада хэрэгүүдэй министерствын таһагые даагша г. Мамелис гэгшэдтэй хамта Москва ерэбэ.

СССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшые орологшо нүхэр А. Я. Вышинский, гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссарые орологшо нүхэр В. Г. Диканозов, Литвэдэхи СССР-эй полпред нүхэр Н. Г. Поздняков, Гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссариадай протокольно таһагые даагша нүхэр В. Н. Барков, Гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссариадай Прибалтийска оронуудай таһагые даагша нүхэр А. К. Лысяк, Москва городой комендант генерал-майор В. А. Ревякин, Литвын посланник г. Наткевичиус түрүүтэй литовско мисси бүхы составаараа, Литвын посланник господин Коциньш, Эстониин посланник господин Рей, литовско генерал Бустайкис, литовско полковник Лесаутскис гэгшэд г. Меркисые Белорусска вокзал дээрэ угтаба.

Вокзалай перрон болбол советскэ ба литовско тугуудаар шэмэглэгдэнхэй байба.

(ТАСС).

КИТАДАЙ ПОСОЛ г-н ШАО ЛИ-ЦЗЫ МОСКВАДА ЕРЭБЭ

Июниин 7-ной үдэр, Китадай шэнэ онсо ба бүринэрхэтэ посол г-н Шао Ли-цзы Москвада ерэбэ.

Гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссариадай протокольно таһагые даагша В.Н. Барков ба Китадай хэрэгүүдтэ этигэмжэтэ г-н Джан Да-тай түрүүтэй китайска посольствын бүхы состав болбол г-н Шао Ли-цзы гэгшые Казанска вокзал дээрэ угтаба.

Литвын министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ г-н Меркис нүхэр В.М. Молотовтой уулзаба

Июниин 7-ой үдэр, СССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ нүхэр В.М. Молотов Литвын министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшэ г-н Меркистэй уулзаба. Уулзалга дээрэ Москвадахи Литовско посланник г-н Л.И. Маткевичиус, Литвэдэхи СССР-эй полпред нүхэр Н. Г. Поздняков байлсабад.

Улаан Армиин ээлжээтэ призывэй урда тээ

Улаан Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой ээлжээтэ призывтэ бэлэдхэл бүхы орон соо үргэнөөр дэлгэрээ. Советскэ оронойгоо зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зэргэдэ орохые бэлэдхэжэ, залуушууд болбол ниитэ оборонно хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсана ба военнэ хэрэгые шудална. Киев городой призывнигүүдэй 40 процентһээ дээшэнь ГТО-гэй значогто нормонуудые үгэбэ. Хахадһаа олонхинь ворошиловска буудагшад болонхой. Хэдэн олон предприятинуудта парашютистнуудай кружок эмхидхэгдээ.

Кабардино-Болкариин призывнигүүдэй 87 процентэнь дунда эрдэмтэй. Бэшэг бага мэдэгшэд болбол тусхай һургуулинуудта һуралсана. Прокладнинска районой призывнигүүдэй 89 процентэнь военнэ элдэб специальностьнуудые шудалжа, оборонно значогуудые абаһан байна.

Хабаровска хизаарай, Кагановическа районой призывнигүүдэй дунда ехэ хүдэлмэриие улаанармеецүүд ябуулна. Улаанармеецүүд-агитаторнууд болбол Улаан Армиин ажабайдал ба һуралсал тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Призывнигүүдэй һуралсадаг оборонно кружогуудые боевой ба политическэ бэлэдхэлэй отличнигууд хүтэлбэрилнэ.

(ТАСС).

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй XI ПЛЕНУМ

Июниин 7-ной үдэр ВЛКСМ-эй ЦК-гэй XI пленум нээгдэбэ. Пленүм болбол доро заагдаһан зүблэхэ зүйлнүүдые баталаа:

1. Комсомольско активтай хүдэлмэрие һайжаруулха тухай ба комсомольско аппарадай хүдэлмэрие шэнэдхэн байгуулха тухай; 2. Комсомольско организацинуудта членскэ взносуудые түлэлгын байдал тухай; 3. Колхозуудта водоемуудые байгуулгаар колхозно комсомольско организацинуудай хүдэлмэри тухай.

Түрүүшын асуудал тушаа докладтайгаар выступалагша, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь Михайлов болбол, комсомольско активтай хүдэлмэрие һайжаруулха тухай ба комсомольско аппарадай хүдэлмэрие шэнэдхэн байгуулха тухай асуудал хадаа тон ехэ удхашанартай байна гэжэ тэмдэглэбэ. Эндэ хадаа, столнуудые һэлгүүлдэг ба кабинедүүдые хубилгадаг, формальна шэнэдхэн байгуулга тухай бэшэ, харин комсомолой барисаае залуушуудтай һайжаруулгада, гүрэнэй ба ажахын бүхы ажал ябуулгада комсомолой бүри активнаар хабаадалгада, комсомольско организацинуудай идейность, шадабари ба дисциплиные дээшэлүүлгэдэ зорюулагдаһан, шэнэдхэн байгуулга тухай хэлэгдэнэ.

1938 оной январиин 1-һээ 1940 оной январиин 1 хүрэтэр, комсомол болбол 4970000-һаа 10223000 хүн хүрэтэр ургаа гэжэ докладчик заана. Ажалшадай депутадуудай нютагай соведүүдтэ һунгаха һунгалтын бэлэдхэлгэдэ 2,5 миллион комсомолецууд хабаадалсаа. Бүхэсоюзна хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадаһан 350000 хүнүүдэй 150000 хүниинь залуушууд байна. Хэдэн арбаад мянган комсомолецууд партийна, советскэ ба бусад хүтэлбэрилхы хүдэлмэринүүдтэ дэбжүүлэгдэбэ.

Ороной гүрэнэй ба ажахын ажал ябуулгада бүри активнаар хабаадаха гэһэн, ВКП(б)-эйн XVIII съездээр комсомолой урда табигдаһан серьезно зорилгые активай хабаадалгагүйгөөр амжалтатайгаар шиидхэжэ болохогүй байна. Эдэ зорилгонуудые дүүргэлгэдэ һаад болодог дутуу дундануудые докладчик эрид критикэлбэ. Эдээнэй гол дутагдалнуудань хадаа комсомольско аппарадай хэтэрхэй ехэ штадууд болоно, энэ хадаа организациин хүдэлмэридэ хабаадалсалгаһаа активые холодхоно. Хүдэлмэридөө активые хабаадуулхын орондо, түлөөһэнэй хүдэлмэрилэгшэд хадаа бүгэдыень өөһэдөө хэхые оролдоно. Олонхи Обкомууд болбол ехэнхидээ түлөөһэнэй хүдэлмэрилэгшэдтэ найдадаг байна.

Хүдэлмэриһөө сүлөөлэгдэһэн хүдэлмэрилэгшэдые олон болгохые оролдодог ябадал эхин организацинуудташье бии.

Комсомольско организацинуудай активна хүдэлмэридэ шэнэ активай хэдэн зуугаад мянган хүнүүдые хандуулха—главна зорилго болоно гэжэ нүхэр Михайлов тэмдэглэбэ. Бүхы комсомольско хүдэлмэри хадаа хүдэлмэриһөө сүлөөлэгдөөгүй хүдэлмэрилэгшэдэй хүсөөр дүүргэгдэхэ ёһотой.

Михайловай доклад тушаа үргэн прени болоһон байна.

ТАСС.

ХРОНИКО

ССР Союзай СНК болбол нүхэр А. Г. Вовкые Дунда машинобайгуулгын Арадай Комиссарай орологшоор томилбо.

* * *

ССР Союзай СНК болбол нүхэр Ю. С. Коганиие Дунда машинобайгуулгын Арадай Комиссариадай коллегиин составта оруулба.

* * *

ССР Союзай СНК болбол нүхэр А. Ф. Горниние Дунда машинобайгуулгын Арадай Комиссариадай коллегиин членэй уялгаһаа сүлөөлбэ.

* * *

ССР Союзай СНК болбол нүхэр Ф.А. Меркуловые Хара металлургиин Арадай Комиссарай орологшоор томилбо.

* * *

ССР Союзай СНК болбол нүхэд П. Е. Коган ба М. Е. Евстратовые Хара металлургиин Арадай Комиссарай орологшын уялгаһаа сүлөөлбэ.

Машинистнууд-папавинцууд

Улан-Удын депогой машинист Гусев, машинистын туһалагшад А. Начаева ба кочегар Коптюк гэгшэд энэ оной июниин 2-то, Улан-Удэ ба Хёолгын станци хоёрой хоорондо ябаха зуураа, паровозойгоо техническэ скоростиие, дунда жэшээгээр, час соо 6,5 километрээр үлүүлһэн байна.

Машинист нүхэр Андреевэй бригада (3 хүв) болбол Улан-Удэ ба Мысовой станцинуудай хоорондо паровозойгоо техническэ скоростиие час соо 19 километрээр үлүүлээ. Дурсагдагша паровозуудай машинистнууд нүхэд Гусев ба Андреев болбол „эдэ амжалтануудаараа хизаарлахагүй, харин бүри ехэнүүд амжалтануудые туйлахабди"—гэжэ омогоор мэдүүлнэд.

И. Бабушкин

Июниин 6-да, Улан Удэдэ мотоциклистнүүдэй урилдаан (мотокросс) боложо, тэрээндэ 15 мотоциклистнүүд хабаадаба.

Урилдаан хадаа 53 километр газарта намагтай, уһатай ба буртаг харгыгаар болоһон байна.

Нэгэдэхи һуриие нүхэр Альцман (Динамо) эзэлбэ. 2-дохи һуурида Жиряков (Н-скэ часть) ба 3-дахи һуурида Биданов (Буривестник) гараа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мотокроссто илагшад (зүүн гарһаа): Биданов. Жиряков, Альцман. (Михайловай фото).

БМАССР-эй СОВНАРКОМДО

Бурят-Монголой АССР-эй Совнарком болбол ээлжээтэ заседани дээрээ, республика доторхи һургуулинуудай барилгануудые дүүргэлтэ тухай асуудал хэлсэхэ зуураа, энэ хэмжээябуулга тон хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ гэжэ тэмдэглэбэ.

1940 оной II квартал соо хүдөөдэхи һургуулинуудай барилгануудта зорюулагдан табигдаһан 854 мянган түхэригэй лимидэй миил 820 мянган түхэригынь, майн һүүлэй мэдээгээр, гаргашалагдаһан байна.

Һургуулинуудай барилгын материалнууд бэлэдхэгдэдэггүй ба хэрэглэгдэхэ газартань асарагдадаггүй байна. Хэды иимэ байбашье һаань, Наркомпрос ба аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр болбол дурсагдагша дутуунуудые усадхаха тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй. Һургуулинуудай барилгын материалнуудые саг соонь бэлэдхэхэ аргын район дотороо байһаар байтар, тэрэниие хэрэглэнэгүй.

Бурстройтрест болбол дүлии ба хэлэгүйшүүдэй һургуулиин барилгые бүри үни дүүргэхэ ёһотой байһан аад, мүнөө болотор дүүргээгүй, харин февралиин 1-һээ хойшо тус барилгадаа хүдэлмэрилхөө болишоод байна. Һургуулинуудай барилгын хүдэлмэриие болошогүйгөөр удааруулжа байһан аймагууд гэбэл: Тарбагатайн (аймагай соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэнь Матвеев), Хойто-Байгалай (Королев), Бичурын (Петров), Кяхтын (Логушкин), Баунтын (Кокарев), Закаменай (Бадмаев) ба Баргажанай (Бертунов) аймагууд болоно.

Һургуулинуудай барилга тухайда Совнарком хадаа тусхай тогтоол гаргажа, энэ хэмжээябуулгые хурдадхахыень Наркомпросые, аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудые уялгалаа.

1940 оной июниин 10 болотор һургуулиин барилгануудта хэрэглэгдэхэ бүхы материалнуудые тусхайта газартань шэрүүлхэ; барилгануудые хүдэлмэришэдөөр бүрин хангаха шухала гэжэ СНК зааба.

Энээнһээ урда тээ, Наркомпросой хүтэлбэрилэгшэд ба аймагуудай соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр хадаа һургуулинуудай барилгануудые хүтэлбэрилдэггүй байгаа гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, Совнарком болбол тус хэрэгые өөһэдынгөө харюусалгада абажа, үдэр бүхэндэ хүтэлбэрилхыень тэдэниие уялгалһан байна

Совнарком болбол һургуулинуудай барилгануудые финансировалалгые ямаршье һаадгүйгөөр хангажа, барилгада үгтэһэн мүнгые хэр зүбөөр хэрэглэжэ байһыень хододоо шалгажа байхыень Наркомфинда даалгаа.

Гадна городской һургуулинуудай барилгада зорюулагдан үгтэһэн 300 мянган түхэригэй лимидые 800 мянган түхэриг хүрэтэр нэмэхыень РСФСР эй Наркомпросдо ба „Россснабсбыдтэ" даалгахыень РСФСР-эй Совнаркомые гуйба.

КОЛХОЗУУДТА АЖАЛАЙ ДИСЦИПЛИНЫЕ БҮРИ ШАНГАДХАЯ

„Колхозуудай общественнэ газарые үрилгэһээ хамгаалха хэмжээнүүд тухай" ВКП(б)-эйн ЦК-гэй ба ССР Союзай Совнаркомой историческа тогтоолой гараһан үдэрһөө хойшо, эгсэ нэгэ жэл гүйсэбэ. Колхозуудта ажалай дисциплиные шангадхаха ба общественнэ газар эдлэлгэдэ бэхи гурим бии болгохо хэрэгтэ, тус тогтоол угаахэ үүргэ дүүргэһэн байна.

Парти ба правительствын энэ законой ёһоор, хүдөө нютагуудта колхозуудай общественнэ газарые үрилгэһээ хамгаалха тушаа туйлай ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Мүн тэрэшэлэн, колхозниудай ажалай дисциплинэ, 1938 оной байдалтай жэшээлбэл, нилээд һайжараа. Колхозой хамтын ажалһаа али болохо аргаар зайлан, бүхэли жэл соо нэгэшье ажалта үдэр олодоггүй лодырьнууд урда жэлнүүдтэ олон байдаг һэн.

Мүнөө энэ картина тад ондоо болоо. Ажалта үдэрнүүдэй тогтоомол минимумые хүсөөгөөгүй колхозниууд ба колхозницануудай тоонь колхоз бүхэндэ үсөөрбэ. Жэшээнь, Кабанскын аймаг соо, колхозниудай ажалда хабаадалгань—1938 ондо 96,7 процент байһан һаа, 1939 но соо—99,3 процент хүрэтэр нэмээ.

Тиихын хажуугаар, СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-эйн ЦК-гэй тогтоолые хэрэг дээрэнь бэелүүлгэдэ серьезно дутуунууд үшөө бии. Жэшээлхэдэ, Хориин аймагта колхозниудые центральна бууса дээрэнь нүүлгэжэ түбхинүүлгэ тон һулаар ябуулагдана. Энэ шухала хэмжээябуулгые „зүндөө бүтэхэдэ" найдаһан ушарһаань, шэнэ буусада нүүлгэхэ хүдэлмэриин план оройдоо 17 процент дүүрээ.

Колхозуудай общественнэ газарые колхозниудань өөһэдынгөө үмсын хэрэгтэ эдлэхэ ба правлениинь бусад организацинуудта арендээр үгэхэ фактнууд Хориин аймагай, Карл Марксай нэрэмжэтэ, „Родник", Молотовай нэрэмжэтэ, „Пламя" ба бусад колхозуудта үзэгдэнэ. Колхозуудай общественнэ газарые хулгайгаар эдлэхэ гү, али үрихэ ябадалтай тэмэсэл эндэ шангаар ябуулагданагүй. Тэрэшэлэн, парти ба правительствын историческа тогтоолые олониитэ колхозниудта ойлгуулгаар массова хүдэлмэриие эмхидхэлгэ хангалтагүйгөөр табигдаһан.

Һаяхан, БМАССР-эй Совнарком болбол «Колхозуудай общественнэ газарые үрилгэһээ хамгаалха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй СНК ба ВКП (б)-эйн ЦК-гэй, 1939 оной майн 27 үдэрэй тогтоолые Кабанскын ба Хориин аймагуудта бэелүүлгын ябаса тухай асуудалые зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Тиихэдээ, энэ тогтоолые дүүргэлгэдэ контроль хэлгэ хадаа Хориин аймагта һула байһан тухайнь тус аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүх. Петиновтэ заагаад, колхозно газарые үриһэндэ зэмэтэй хүнүүдые хуулиин хатуу харюусалгада хабаадуулхыень дурадхаба.

Аймаг бүхэнэй партийна, советскэ ба газартаряалангай организацинууд болбол таруу һуудалтай колхозниудые колхозойнь центральна бууса дээрэ нүүлгэхэ хүдэлмэреэр 1940 оной планиие БМР-ын СНК-гэй энэ оной февралиин 28 үдэрэй тогтоолоор хараалагдаһан болзор соо бүрин дүүргэхэ уялгатай.

Тэрэшэлэн, колхозуудта нүүжэ ерэгшэдые байра байдалаар хангаха тушаа барилгын планиие саг соонь дүүргэжэ, шэнэ колхозниудай бүлэ бүхэндэ гэр байра, хото хорёо түхеэрхэ шухала.

Колхозно центрнүүдэй план зохёолго удаараа һаань, колхозниудые нүүлгэлгэ һаатажа болохо байна. Тиимэһээ, тус план зохёолгые энэ оной октябриин 1 хүрэтэр дүүргэхыень Аймгүйсэдкомуудые ба БМАССР-эй Наркомземые уялгалба.

Парти ба правительствын историческа документын гараһанһаа хойшо нэгэ жэл гүйсэһэнэй ойтой дашарамдуулан, колхоз бүхэндэ энэ тогтоолой бэелүүлгые шалгажа үзөөд, тэрэнэй результадуудые колхозниудай хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхэ шухала. Хэрбээ, ВКП(б) эйн ЦК ба СССР-эй СНК-гэй тогтоолые хазайлгаһан ушарнууд элирүүлэгдэһэн байгаа һаань, тэрээндэ зэмэтэй хүнүүдые хатуугаар хэһээхэ хэрэгтэй.

«Колхозуудай общественнэ газарые үрилгэһээ хамгаалха хэмжээнүүд тухай» энэ тогтоолые үргэнөөр олониитэ колхозниудта һайтар ойлгуулхын тула массова хүдэлмэриие дэлгэрүүлжэ, колхозой газарые тон гамтайгаар ба һайнаар эдлэхэ, колхозниудай дунда ажалай дисциплиные бүри шангадхаха—хүдөө нютагуудай партийна организацинуудай шухала зорилго мүн.

Выставкэдэ хабаадалсаһан эрхим ОТФ

Нүхэр Жап Чагдуров болбол „Улаан Далхай" (Закамен) колхозой хони-товарна фермые даагшаар мүнөө гурбадахи жэлээ ажаллажа байна. Эдэ гурбан жэл соо колхозойгоо общественнэ хонин ажалые хүгжөөхын түлөө нилээд ехэ хүдэлмэри бүтөөбэ.

Ховидой харууһалгые зоотехническэ заабариин ёһоор зүбөөр эмхидхэһэнэй ашаар, энэ фермэ хадаа хонидой тоо толгойе олошоруулан үсхэхэһээ гадна, үүлтэрынь һайжаруулжа, тэдэнэй ашаг үгэлгые ехэдхээ. Үнгэрэгшэ жэлдэ хони үсхэхэ гүрэнэй планиие 113 процент дүүгээ һэн. Энэ 1940 ондошье хонидой түл абалгые һайнаар үнгэргэжэ байна. Мүнөө абтаад байһан зуун хуригадһаа нэгэшье толгой хоролто болоогүй, энхэ элүүр түлжүүлэгдэнэ.

Эрхим хонишон Жап Чагдуров 1939 ондо Хүдөөажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсажа, мүнгэн бага медаляар шагнагдаһан һэн. Тиихэдэ, тус ОТФ болбол Главвыставкомой хоёрдохи шагналай диплом абажа, 5 мянган түхэриг мүнгөөр ба мотоциклоор шагнагдаһан байна.

Б. ШОЁНОВ

ХОНИДОЙ ТҮЛ АБАЛГЫЕ ҺАЙНААР ҮНГЭРГЭБЭ

(Баргажанай аймагһаа)

Барханай сомоной, „Большевик" колхозой ОТФ (фермые даагшань нүх. Пурбо Бадмаев) 1940 ондо хони үсхэлгөөр гүрэнэй планиие май һара соо бүрин дүүргээ. Мүнөө жэлдэ 1060 эхэ хонидые түрүүлхэ байһан аад, хамта 1065 түл абаад, тэдэниие эрхимээр түлжүүлжэ байна.

Тус фермэ дээрэ үни удаанай ажаллагша эрхим хонишод Сыбжит Монтоев, Сэсэг Арпзыпцеева, Цыпилма Очирова гэгшэд харууһалжа байһан эхэ хонидойгоо зариман һаань жэлдээ хоёр түл абадаг.

Хонидой түл абалгые эрхимээр үнгэргэхэ тушаа „Большевик" колхозой хонишод болбол ... сомоной, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой хони-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэдтэй социалистическэ соревнованиин договор баталаад, тэрээндээ илажа гарахын түлөө тэмэсэнэ.

Н. КОТ...

Харгын тусхай бригадануудые эмхидхэхэ

Хори. Дээдэ-Курбиин сомоной колхозууд болбол харгын барилгаар саг үргэлжын тусхай бригадануудые мүнөө хүрэтэр эмхидхээгүй байна. Илангаяа, „Шэнэ Ажал" колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Митыпов) энэ хүдэлмэридэ тон багаар анхарна. Мүнөө тус колхоздо тусхай бригада томилогдоогүй.

Дээдэ Курбиин сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Б.М. Базаржапов хадаа саг үргэлжын бригадануудые эмхидхэлгын хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандана. Энэ сомоной колхозууд 1940 ондо харгын барилгынгаа планиие ... процент дүүргээгүй.

Иимэһээ, Хориин аймагай харгын таһаг хадаа тус хүдэлмэриие һайжаруулхын түлөө шиидхэбэритэй хэмжээябуулгануудые ... ёһотой.

Б...

Специалистын зүбшэл

КОЛХОЗНО ПОЛИНУУДЫЕ БУРТАГ ҮБҺЭНҮҮДҺЭЭ СЭБЭРЛЭЛГЭ ТУХАЙ

Манай республикын колхозуудай полинууд дээрэ таряанай гараса һайн, тиимэһээ, мүнөө жэлдэ баян ургаса абтахань лабтай.

Поли дээрэ таряанай гарасын һайн байхын хажуугаар, буртаг үбһэн ургажа эхилээ. Хэрбээ буртаг үбһэ, үрмэһые түүжэ үгыхэлгээр шанга тэмэсэлые саг соонь ябуулаагүй һаа, тарилгада ехэхэн хохидол тудажа болохо. Буртаг үбһэн болбол, газарай хүриһэндэ бии байһан шииг нойтые ба шэмэтэй зүйлнүүдые булимтаржа абаад, таряанай ургасые һаатуулдаг юм, иимэһээ тэрэ хадаа таримал ургамалнуудай хорото дайсан мүн. Ургасые багадхахаһаа гадна, бог үбһэ үрмэһэн болбол бүхы полевой хүдэлмэридэ ба илангаяа машина, комбайнаар таряа хуряалгада нилээд ехэ һаад ушаруулдаг байһань мэдээжэ.

Таримал ургамалнуудай вредительнүүд—элдэбын хорхой сохонууд хадаа эгээ тэрэ бог үбһэн соо амидаран үдэдэг юм. Олон тоото буртаг үбһэ үрмэһэнэй үрэһэн болбол таряанай шанарые гутаахаһаа гадна, мүн таряанда үбэшэ хүргэдэг ба заримдаа тэрэнһээ боложо ургаса үхэдэгшье байна.

Буртаг үбһэнэй үрэһэниинь таряантай холилдоходоо, орооһые шииг түүлээд, досооһоонь халаажа ба амбарай хоротониие халдаажа, ехэ гэмтэл ушаруулдаг. Буртаг үбһэн хадаа угаахэ үрэжэлтэй юм, тэрэнтэй саг үргэлжэ тэмэсэл ябуулаагүй һаа, таряанай газар дээрэ бог үбһэ үрмэһэн жэл бүридэ улам ехээр дэлгэрхэ.

Урдань үмсын ажалтай таряашад буртаг үбһэ үрмэһэнтэй тэмэсэлые ёһото һайнаар ябуулжа шадахагүй байгаа. Тэдэнэр болбол өөрынгөө заахан участок тээшэ бүхы анхарал ба хүсөө табяад лэ, участогаа тойроод байһан буртаг үбһэ үрмэһэн тухайда оройдоо һанаашархадаггүй һэн. Урданай тарнашадай пар болбол модон анзаһаар, муугаар ба оройтожо хахалагдадаг ушарһаа, бог буртаг үбһые үгыхэхэһээ байтагай, харин бүри ехээр дэлгэрүүлдэг байгаа.

Мүнөө сагай сложно ба хүсэтэ машинаар элдүүрилэгдэдэг, хабтагай үргэн колхозно поли дээрэһээ буртаг үбһэ үрмэһые дууһан сэбэрлэжэ үгыхэхэ аргабайдал хүсэд бии. Агротехникые зүбөөр ба хүсэдөөр хэрэглэлгэ—бог үбһэ, үрмэһые поли дээрэһээ бүрин усадхахын эрхим зэбсэг мүн.

Буртаг үбһэ үрмэһые саг соонь олон дахин түүлгэ хадаа таряанай ургасые дээшэлүүлжэ, олон мянган пуд орооһые гэмтэлһээ аршалха ба полиие хододоо сэбэр байлгахын үндэһэ һуури болово. Энэ хэмжээябуулгые саг соонь һайнаар үнгэргэхэ шухала байһань ефремовецүүдэй практикаар гэршэлэгдэнэ.

Ор оһото культурануудай таряалан дээрэ буртаг үбһэ түүлгые хоёр дахин, сортовой үрэһөөр таригдаһан поли дээрэ гурба дахин үнгэргэлгэ—колхоз бүхэнэй уялга мүн. Иимэ ушарһаа, бог үбһэ түүлгые эхилээдүй колхозууд энэ хүдэлмэридэ дары орохо ёһотой. Колхозуудай бригадирнууд, звеньеводууд, шанарые шалгагша инспекторнүүд болбол таряалангаа саг үргэлжэ хямгадан, буртаг үбһэ үрмэһые үни удаан ургуулжа байлгангүй, үтэр түргөөр сэбэрлэхын түлөө хэмжээ абаха ёһотой. Мүн тэрэшэлэн, хүдөө ажахын вредительнүүд бии болоо һаань, тэрэ доровь хэмжээ абаха хэрэгтэй.

Полевой бригада бүхэн, звено бүхэн хадаа буртаг үбһэ үрмэһэ түүхэ зэбсэгээр бүрин хангагданхай байха ёһотой. Бог үбһэ түүлгэ болбол полевой бусад олон хүдэлмэринүүдтэй тудалдана. Тиимэһээ, ажал хэжэ шадаха бүхы колхозниудые элсүүлжэ, тэдэнэй ажалые зүбөөр эмхидхэхэ ба поли дээрэ хүдэлмэрилэгшэдые байра байдалаар ба эдеэ хоолоор хангаха шухала.

Буртаг үбһэ түүлгээр колхозниудай хэһэн хүдэлмэриие звеньеводһоо бригадир ба бригадирһаа колхозой түрүүлэгшэ тушаажа абаха ёһотой. Тиихэдээ, тэрэ хүдэлмэриин шанарые наряар шалгаха ба муугаар түүһэн газартань дахяад түүлгэхэ ёһотой.

Бог үбһэ үрмэһэ түүхэдээ, тэдэнэй миил эшынь таһалаад орхихо бэшэ, харин үндэһөөрэнь таһалжа хаяха хэрэгтэй. Зүгөөр, таряанай үндэһэ узуурынь гэмтээжэ ябашье болохогүй. Түүжэ суглуулагдаһан үбһэ үрмэһэн, таряалан дээрээ хэбтэхэ ёһогүй, тэдэниие межа дээрэ обоолоод, хатаһан хойнонь галдадаг юм.

Сортовой үрэһөөр таригдаһан полинуудта онсо анхарал эригдэнэ. Таримал үбһэнэй ба просын тарилга дээрэхи бог үбһэ, үрмэһые наряар түүжэ үгыхээгүй һаа, тэрэнэй үрэһэнь просотой ба таримал үбһэнэй культурануудтай холилдохо ба тэрэниие хожом илгажа сэбэрлэхэнь бэрхэтэй болохо.

Шэниисэ ба ячмениин сэсэглэхэ үедэ, тооһото головняһаа сэбэрлэхын тулада, тэрэ сагһаань оройтонгүй, түүбэри эмхидхэхэ шухала.

Баян ургаса абахын тулада, юрэ лэ буртаг үбһэ, үрмэһэ түүлгээр хүдэлмэреэ дүүргэхэ бэшэ, харин бусад агротехническэ хэмжээябуулгануудые бэелүүлхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, тарилга дээрэ минеральна удобреи сасаха, ряд хооровдын элдүүри ба шорой обоолго хэхэ.

Полевой бригада ба звено бүхэн өөрынгөө участок дээрэхи буртаг үбһэ үрмэһэ түүхэһээ гадна, полиин заха, межа, харгы, канава ба илангаяа полевой тоок шадарай газарые сэбэр байлгаха ёһотой. Хэрбээ эдэ газарнууд сэбэр бэшэ байгаа һаа, поли дээрэ бог буртаг үбһэнэй дэлгэрхын источник болохо байна.

Буртаг үбһэ үрмэһэнтэй тэмэсэл ба энэ хэмжээябуулгые һайнаар эмхидхэлгэ болбол, гектарһаа зуун пуд ургаса абахын түлөө тэмэсэхэ хэмжээябуулгануудай нэгэнь мүн.

Агроном К. Бардамов.

Харюусалгата редакторай орологшо Ц. ОЧИР...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Каландарашвили, 19. Телефоны: секретариат—3-44; отдел партийной жизни и агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); сельхоз. отдел—7-55; отдел кадров и писем—5-67.

Типография НКМП. Уполномоченный Бурглавлита № 3131